

Nr 95

LANDSKAPSLAG

om radio- och televisionsverksamhet

Föredragen för Republikens President den 7 oktober 2011

Utfärdad i Mariehamn den 20 oktober 2011

I enlighet med lagtingets beslut¹ föreskrivs²:

1 kap.
Inledande bestämmelser

1 §
Lagens tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om de villkor som gäller för beställ-tv, radio- och televisionssändningar och mottagande av sådana i landskapet Åland, om de villkor som gäller för sändningar genom ledning eller någon annan fast förbindelse som når fler än 200 bostäder, om de avgifter som ska betalas för tillstånd att utöva verksamhet som innefattar radio- och televisionssändning, om de avgifter som ska betalas av innehavare av televisionsmottagare, hur dessa avgifter ska användas samt om de myndigheter som beslutar i de frågor som hör till lagens tillämpningsområde.

Lagen tillämpas på televisionssändningar och beställ-tv, som kan tas emot i landskapet och där leverantören av den audiovisuella medietjänsten är etablerad i landskapet enligt definitionen i artikel 2.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandhållandet av audiovisuella medietjänster, nedan benämnt AV-direktivet. Om leverantören av den audiovisuella medietjänsten inte är etablerad i landskapet eller i en stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska

samarbetsområdet (EES-stat) ska lagen gälla om den som sänder i landskapet

1) använder sig av en satellitupplänk som är belägen i landskapet,

2) inte använder sig av en satellitupplänk som är belägen i landskapet men använder sig av en satellitkapacitet som tillhör landskapet eller

3) varken använder sig av en satellitupplänk som är belägen i landskapet eller en satellitkapacitet som tillhör landskapet men är etablerad i landskapet enligt artiklarna 49-55 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

2 §
Definitioner

I denna lag avses med

1) **beställ-tv** en tjänst där en leverantör av audiovisuella medietjänster i informations-, underhållnings- och utbildningssyfte tillhandahåller allmänheten televisionsprogram med hjälp av elektroniska kommunikationsnät vid en tidpunkt som användaren väljer, på begäran av användaren, och från en katalog med program som leverantören har valt ut,

2) **elektroniskt kommunikationsnät** system för överföring och i tillämpliga fall utrustning för koppling eller dirigering samt andra resurser som medger överföring av signaler, via ledningar eller radiovågor, på optisk väg eller via andra elektromagnetiska överföringsmedier oberoende av vilken typ av information som överförs,

¹) Lr framst. nr 17/2010-2011
Ku bet. nr 5/2010-2011
Stu bet. nr 3/2010-2011

²) Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU, EUT nr L 95, 15.4.2010, s.1

3) **försäljningsprogram** direkta erbjudanden som sänds till allmänheten i syfte att mot betalning tillhandahålla en vara, en tjänst eller någon annan nytthet,

4) **leverantör av audiovisuella medietjänster** den som har det redaktionella ansvaret för valet av innehållet i en televisionssändning eller beställ-tv och som avgör hur innehållet ska struktureras,

5) **kommersiellt meddelande** reklam, sponsring, försäljningsprogram, produktplacering eller annan marknadsföring av varor eller tjänster som tillhandhålls av en fysisk eller juridisk person som bedriver ekonomisk verksamhet eller som främjar dennes anseende,

6) **televisionsmottagare** anordning för mottagning av televisionssändningar,

7) **produktplacering** förekomsten i ett televisionsprogram av en vara, en tjänst eller ett varumärke, om detta sker i marknadsförings-syfte och mot betalning eller liknande ersättning, dock inte när varan eller tjänsten är av obetydligt värde och har tillhandahållits gratis,

8) **program** innehållet i en radio- eller televisionssändning eller i beställ-tv,

9) **radiosändning** en sändning av radio-program som består av enbart ljud, som tillhandhålls med hjälp av elektroniska kommunikationsnät och som är avsedd att tas emot samtidigt av allmänheten enligt en fastställd programtablå,

10) **reklam** varje form av sänt meddelande mot betalning eller liknande ersättning som är avsett att främja ett offentligt eller ett privat företags eller en fysisk persons avsättning av en vara, en tjänst eller någon annan nytthet eller en sändning där leverantören av medietjänsten eller utövaren av radioverksamheten genom meddelandet vill främja sin egen verksamhet,

11) **sponsring** varje bidrag till finansiering av program, som ges i syfte att främja ett offentligt eller privat företags eller en fysisk persons namn, varumärke, anseende, verksamhet eller produkter, om företaget eller personen inte är engagerad i radio- eller televisionsverksamhet eller i produktion av audiovisuella verk,

12) **sändare** en anordning för radio- och televisionssändning,

13) **sändningsförbud** ett förbud mot radio- eller televisionssändning eller mot tillhandhållandet av beställ-tv samt

14) **televisionssändning** en sändning av televisionsprogram som huvudsakligen består av rörliga bilder med eller utan ljud, som tillhandhålls med hjälp av elektroniska kommunikationsnät och som är avsedd att tas emot samtidigt av allmänheten enligt en fastställd programtablå.

3 §

Tillstånd och anmälan

För att utöva verksamhet som innefattar radio- eller televisionssändning krävs tillstånd av landskapsregeringen, om sändningen sker i ett markbundet elektroniskt kommunikationsnät som fungerar med hjälp av radiovågor som utbreder sig fritt. Tillstånd meddelas för viss tid. Tillstånd kan beviljas en fysisk eller juridisk person som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden.

Den som avser att bedriva radio- eller televisionsverksamhet på ett annat sätt än som 1 mom. eller som avser att tillhandhålla beställ-tv ska anmäla sig till programnämnden innan verksamheten inleds.

Den som förfogar över ett ledningsnät där det bedrivs sändningar, på vilka denna lag är tillämplig, ska anmäla sitt innehav till programnämnden.

I en ansökan om tillstånd enligt 1 mom. eller i en anmälan enligt 2 och 3 mom. ska anges

1) sökandes eller anmälarens namn, firma eller motsvarande,

2) hemort,

3) ställföreträdare för juridiska personer,

4) kontaktinformation,

5) det område där verksamheten kommer att utövas,

6) uppgift om den verksamhet som kommer att bedrivas samt

7) vid ansökan om tillstånd även de finansiella och tekniska förutsättningar som den sökande har att bedriva sändningsverksamhet i enlighet med ansökan.

För ett tillstånd enligt 1 mom. ska till landskapet betalas en avgift enligt vad landskapsregeringen prövar vid meddelandet av tillståndet. Avgiften betalas i förskott på en tid som landskapsregeringen bestämmer. När en avgift bestäms ska landskapslagen (1993:27) om grunderna för avgifter till landskapet iakttas.

Ett tillstånd som har beviljats enligt 1 mom. förfaller om en sådan regelbunden verksamhet som tillståndet avser inte har inletts senast inom sex månader från det att tillståndet har börjat gälla. Om ett tillstånd har konstaterats förfallet ska ett särskilt beslut fattas av landskapsregeringen som fastställer att tillståndet har förfallit.

4 §

Tillstånds- och anmälningsregister

För att underlätta tillsynen av att denna lag efterlevs får landskapsregeringen upprätta ett register över dem som har ett sådant tillstånd som avses i 3 § 1 mom. eller som har anmält sig enligt 3 § 2 och 3 mom.

Registret får innehålla sådana uppgifter som avses i 3 § 4 mom., 9 § 4 och 5 mom. och andra uppgifter som behövs för kontrollen av att verksamheten bedrivs i enlighet med denna lag.

Om personuppgifter behandlas i registret ska landskapslagen (2007:88) om behandling av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen iakttas.

5 §

Information om leverantörer av audiovisuella medietjänster

Leverantörer av audiovisuella medietjänster ska se till att mottagare av deras tjänster alltid på ett enkelt och direkt sätt har tillgång till

- 1) namnet på leverantören av medietjänsten,
- 2) den geografiska adress där leverantören är etablerad,
- 3) uppgifter om leverantören av medietjänsten, så att denne kan kontaktas på ett snabbt och effektivt sätt samt
- 4) uppgifter om behörig tillsynsmyndighet.

2 kap.

Innehållet i radio- och televisionssändningar samt beställ-tv

6 §

Allmänna krav på en sändnings innehåll

Den som har erhållit tillstånd eller är anmälningsskyldig enligt 3 § ska se till att program som tillhandhålls i radio- eller televisionssändningar eller i beställ-tv är opartiska och sakliga samt att ingen kränks i sin rätt. Därvid ska beaktas att en vidsträckt yttrandefrihet och informationsfrihet ska råda i radio- och televisionssändningarna samt beställ-tv. Programverksamheten som helhet ska präglas av det demokratiska samhällsskickets grundidéer samt principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet.

Program i radio- eller televisionssändningar eller i beställ-tv får inte utan särskilda skäl innehålla närgångna eller utdragna skildringar av grovt våld mot människor eller djur eller ensidigt inriktas på pornografi.

Bestämmelserna i denna paragraf är inte tillämpliga i fråga om en radiosändning som utgör en omedelbar och oförändrad återutsändning av en sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

7 §

Program skadliga för barn

Ett televisionsprogram med våldsskildringar av verklighetstrogen karaktär eller med pornografiska bilder som är skadliga för barns utveckling får inte sändas okodat under en

sådan tid att det finns risk för att barn kan se programmet, om det inte av särskilt skäl är försvarligt.

Ett program med i 1 mom. angivet innehåll ska, oavsett om sändningen är kodad eller okodad, antingen föregås av en varning i ljud eller innehålla en varning som anges löpande i bild.

Ett program som tillhandahålls i beställ-tv och som innehåller våldsskildringar av verklighetstrogen karaktär eller med pornografiska bilder som är skadliga för ett barns utveckling får inte tillhandahållas på ett sådant sätt att det finns risk för att ett barn kan se programmet, om det inte av särskilda skäl är försvarligt.

8 §

Genmäle och rättelse

Tillståndshavaren eller den som är anmälningsskyldig enligt 3 § ska utan dröjsmål införa genmäle eller rätta uppgift som förekommit i ett program och som befunnits vara oriktig när den saken gäller det yrkar, om inte genmälet eller rättelsen

- 1) kan orsaka någon skada som inte står i proportion till den nytta som uppnås genom åtgärden,
- 2) kan anses strida mot lag eller
- 3) av annan orsak inte ger grundad anledning att rätta uppgiften.

En begäran om genmäle eller rättelse av uppgift ska göras inom fjorton dagar från den dag då programmet sändes. Bifalls en begäran om genmäle eller rättelse, ska genmälet eller rättelsen sändas vid en lämplig tidpunkt och på ett lämpligt sätt med hänsyn till den sändning som genmälet eller rättelsen avser.

Om en skriftlig begäran om genmäle eller rättelse avslås ska tillståndshavaren eller den som omfattas av anmälningsskyldigheten enligt 3 § lämna information till den berörde om förutsättningarna att hos programnämnden anmäla programföretagets beslut eller dess handläggning av ärendet. Ett beslut om avslag ska lämnas inom sju dagar efter det att en begäran togs emot och ska innehålla uppgifter om skälen för avslaget.

Bestämmelserna i denna paragraf är inte tillämpliga i fråga om radiosändning som utgör en omedelbar och oförändrad återutsändning av en sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

9 §

Främjande av europeiska produktioner

Om inte särskilda skäl föranleder annat ska den som utövar televisionsverksamhet i landskapet se till att mer än hälften av den årliga televisionssändningstiden upptas av program

av europeiskt ursprung och att minst tio procent av den årliga televisionssändningstiden eller minst tio procent av programbudgeten avser program av europeiskt ursprung som har framställts av självständiga producenter. Om inte särskilda skäl föranleder annat ska även den som utövar televisionsverksamhet genom ledning i landskapet reservera minst tio procent av sin årliga televisionssändningstid av sändningar av annat slag än omedelbar och oförändrad återutsändning för program av europeiskt ursprung. Som en televisionssändningstid anses den tid då program sänds med annat innehåll än nyheter, sport, tävlingar, reklam och försäljningsprogram. I televisionssändningstid ska inte heller räknas in sändningar av endast text.

Den som tillhandhåller beställ-tv ska när det är praktiskt möjligt och på lämpligt sätt främja framställningen av och tillgången till program av europeiskt ursprung.

I fråga om innebörden av begreppet europeiskt ursprung kan ledning hämtas från definitionen av europeiska produktioner i artikel 1.1 punkt n i AV-direktivet.

Den som utövar televisionsverksamhet i landskapet ska vartannat år senast den 15 september överlämna en rapport till landskapsregeringen över hur stor andel av verksamheten som har utgjorts av sådana program som avses 1 mom.

Den som tillhandhåller beställ-tv ska vart fjärde år senast den 15 september överlämna en rapport till landskapsregeringen över vad som har gjorts för att främja framställningen av och tillgången till program av europeiskt ursprung enligt 2 mom.

Genom landskapsförordning utfärdas vid behov närmare bestämmelser om vad rapporterna enligt 4 och 5 mom. ska innehålla.

10 §

Förbud mot vidareändring

Landskapsregeringen kan tillfälligt förbjuda omedelbar och oförändrad återutsändning av televisionssändning som har sitt ursprung utanför landskapet från en EES-stat om sändningarna sker vid upprepade tillfällen och sändningarna innehåller

1) program med grovt våld eller pornografi som kan orsaka skada hos barn om sändningarna sker under sådan tid och på sådant sätt att det finns en betydande risk för att barn kan se programmen och

2) program som uppmuntrar till hat grundat på ras, kön, religion eller nationalitet.

Ett föreläggande enligt 1 mom. kan förenas med vite på det sätt som bestäms i landskaps-

lagen (2008:10) om tillämpning i landskapet Åland av viteslagen.

Innan en omedelbar och oförändrad återutsändning kan förbjudas ska det förfarande som anges i artikel 3.2 i AV-direktivet iakttagas.

11 §

Ensamrätt

Har den som utövar televisionsverksamhet i landskapet erhållit ensamrätt till ett evenemang som en EES-stat bestämt att ska vara av särskild samhälllig betydelse får ensamrätten inte utnyttjas på ett sådant sätt att en väsentlig del av befolkningen i den ifrågavarande staten är förhindrad att följa evenemanget i en avgiftsfri televisionssändning i direktsändning eller, om det finns saklig grund till det, med en mindre tidsförskjutning.

Närmare bestämmelser om ensamrätten kan utfärdas i landskapsförordning.

12 §

Korta nyhetsinslag

Ett programföretag som är etablerat i en EES-stat får i enlighet med bestämmelserna i 48 § 5 mom. i upphovsrättslagen (FFS 404/1961) i ett nyhetsinslag återge utdrag ur utsändningar från ett evenemang av särskild samhälllig betydelse som ett annat programföretag erhållit ensamrätt till.

13 §

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Leverantörer av audiovisuella medietjänster bör eftersträva att tjänsterna utformas på ett sådant sätt att de med beaktande av leverantörens tekniska och finansiella förutsättningar blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning genom programtextning, tolkning eller annan lämplig teknik.

3 kap.

Kommersiella meddelanden

14 §

Identifiering av kommersiella meddelanden

Ett kommersiellt meddelande ska utformas och presenteras så att det tydligt framgår att det är fråga om ett kommersiellt meddelande.

I ett kommersiellt meddelande får det inte förekomma personer som spelar en framträdande roll i program som huvudsakligen handlar om nyheter eller aktuella samhällsfrågor.

I ett kommersiellt meddelande får inte sådan teknik användas som kan påverka det under-

medvetna. Dolda kommersiella meddelanden är förbjudna.

Bestämmelserna i denna paragraf är inte tillämpliga i fråga om radiosändning som utgör en omedelbar och oförändrad återutsändning av en sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

15 §

Kommersiella meddelanden som är skadliga för hälsa, säkerhet eller miljö

Kommersiella meddelanden i televisionssändningar eller i beställ-tv får inte uppmuntra till ett beteende som är skadligt för hälsa eller säkerhet eller till ett beteende som är mycket skadligt för miljön.

16 §

Övriga begränsningar i fråga om kommersiella meddelanden

I fråga om kommersiella meddelanden för tobak, alkoholdrycker, medicinska produkter och medicinsk behandling ska iakttas vad som föreskrivs i tobakslagen (1978:52) för landskapet Åland, alkohollagen (FFS 1143/1994) och läkemedelslagen (FFS 395/1987).

17 §

Kommersiella meddelanden riktade till barn

Ett kommersiellt meddelande i en televisionssändning och beställ-tv får inte

1) utformas på ett sådant sätt att ett barns godtrogenhet eller bristande erfarenhet utnyttjas,

2) innehålla en direkt uppmaning till ett barn om att övertala sina föräldrar eller andra att köpa en produkt eller tjänst,

3) utnyttja ett barns speciella förtroende för föräldrar, lärare eller annan samt

4) innehålla bild på eller beskrivning av farliga situationer där ett barn är inblandat.

Ett försäljningsprogram får inte uppmana ett barn att ingå avtal om köp eller hyra av produkter och tjänster.

Med ett barn avses person som inte har fyllt arton år.

18 §

Identifiering av och tidsgränser för reklam och försäljningsprogram

En radio- och televisionssändning samt beställ-tv får innehålla reklam och försäljningsprogram. Ett reklaminslag och försäljningsprograminslag ska avslutas och inledas med en särskild bild- eller ljudsignatur som tydligt skiljer inslagen från övriga program. Av varje inslag ska klart framgå vem uppdragsgivaren är. I en televisionssändning med försäljnings-

program och vid reklaminslag och försäljningsprograminslag med delad bildskärm ska bildsignaturen alltid vara löpande.

Enstaka reklaminslag och försäljningsprograminslag är förutom i sportsändningar förbjudna.

Vid en radio- och televisionssändning får inslagen av reklam och försäljningsprogram sändas under högst tolv minuter under en timme mellan hela klockslag. Tidsgränsen ska inte tillämpas på meddelanden som leverantören av medietjänsten eller utövaren av radioverksamheten gör för företagets egna program och produkter med programanknytning som har direkt koppling till programmen, sponsormeddelanden och produktplacering.

Bestämmelserna i denna paragraf är inte tillämpliga i fråga om en radiosändning som utgör en omedelbar och oförändrad återutsändning av en sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

19 §

Placering av och avbrott för reklam och försäljningsprogram

Vid en televisionssändning ska reklaminslag samt försäljningsprograminslag som inte omfattas av 20 § sändas i block som tydligt skiljer sig från de övriga programmen utan att avbryta dessa.

Ett program får dock avbrytas av reklam och programförsäljning om avbrottet, med hänsyn till naturliga pauser i programmet och programmets längd och karaktär, inte påverkar programmets integritet och värde eller kränker rättighetsinnehavarens rättigheter.

Televisionssändning av biograffilmer, nyhetsprogram, barnprogram och filmer producerade för tv, med undantag för televisionsserier och dokumentärprogram, får under förutsättning att kraven i 2 mom. är uppfyllda avbrytas för reklam eller programförsäljning en gång varje tablålagd period på minst trettio minuter.

Barnprogram får dock avbrytas av reklam eller programförsäljning endast om programmets tablålagda längd överstiger trettio minuter. Televisionssändningar med program som innehåller gudstjänster får inte avbrytas av reklam eller programförsäljning.

20 §

Sändningsblock reserverade för försäljningsprogram

Ett sändningsblock som har reserverats för försäljningsprogram i en kanal som inte utslutande är avsedd för försäljningsprogram ska ha en sammanhängande varaktighet av minst femton minuter. Ett sändningsblock ska

avslutas och inledas med en särskild bild- eller ljudsignatur som tydligt skiljer inslagen från övriga program.

Bestämmelserna i denna paragraf är inte tillämpliga i fråga om radiosändning som utgör en omedelbar och oförändrad återutsändning av en sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

21 §

Kanaler som har reserverats för reklam, försäljningsprogram och egenreklam

Bestämmelserna om främjande av europeiska produktioner i 9 §, om identifiering av och tidsgränser för reklam och försäljningsprogram i 18 § och om placering av och avbrott för reklam och försäljningsprogram i 19 § ska inte tillämpas på televisionskanaler som uteslutande har reserverats för reklam eller försäljningsprogram eller på televisionskanaler som uteslutande har reserverats för program där en leverantör av medietjänster marknadsför sina egna produkter, tjänster, program eller kanaler.

22 §

Sponsring

I början eller slutet av ett sponsrat program i en radio- eller televisionssändning eller i beställ-tv ska det klart framgå vem som är programmets sponsor samt att det är fråga om ett sponsrat program. Information om sponsorn ska ges i form av sponsorns namn, logotyp eller annat kännetecken för sponsorn.

En sponsor för ett program i en radio- eller televisionssändning eller i beställ-tv får inte utöva inflytande över programmets innehåll eller programläggning på ett sådant sätt att det redaktionella oberoendet äventyras för leverantören av medietjänsten eller utövaren av radioverksamheten.

I ett sponsrat program i en radio- eller televisionssändning eller i beställ-tv får det inte göras säljfrämjande hänvisningar till sponsorns eller en tredje parts produkter eller tjänster.

Ett program i radio- eller televisionssändningar eller i beställ-tv som huvudsakligen handlar om nyheter eller aktuella samhällsfrågor får inte sponsras.

Program i radio- eller televisionssändningar eller i beställ-tv får inte sponsras av någon, vars huvudsakliga verksamhet är tillverkning eller försäljning av tobaksprodukter.

Om någon vars verksamhet omfattar tillverkning eller försäljning av medicinska produkter och medicinsk behandling sponsrar ett program i en radio- eller televisionssändning eller i beställ-tv får denna sponsring främja sponsorns namn eller anseende, men inte sär-

skilda medicinska produkter eller medicinska behandlingar som endast är tillgängliga efter ordination.

Bestämmelserna i denna paragraf är inte tillämpliga i fråga om radiosändning som utgör en omedelbar och oförändrad återutsändning av en sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

23 §

Produktplacering

I ett program i en televisionssändning eller i beställ-tv får det inte förekomma produktplacering.

Med avvikelse från 1 mom. är produktplacering tillåten i filmer, televisionsserier, sportprogram och lätta underhållningsprogram. Avvikelsen gäller dock inte

1) barnprogram,

2) program där det förekommer produktplacering av tobaksprodukter eller produkter som framställts av företag vars huvudsakliga verksamhet är tillverkning och försäljning av tobaksprodukter eller

3) program där det förekommer produktplacering av särskilda medicinska produkter eller medicinska behandlingar som endast är tillgängliga efter ordination.

Ett program där det förekommer produktplacering får inte sändas om

1) programmets innehåll eller programläggning kan påverkas på ett sådant sätt att det redaktionella oberoendet äventyras för leverantören av medietjänsten,

2) programmet uppmuntrar till inköp eller hyra av produkter eller tjänster eller innehåller andra säljfrämjande hänvisningar till dessa produkter eller tjänster eller

3) programmet framhäver en produkt eller en tjänst på ett otillbörligt sätt.

När det förekommer produktplacering i ett program ska det tydligt informeras om detta i början och i slutet av programmet och när programmet börjar igen efter ett avbrott för reklam. Informationen ska endast ges i form av en neutral upplysning om att produktplacering förekommer i programmet och om den produkt eller tjänst som har placerats i programmet.

4 kap.

Särskilda skyldigheter och samarbete

24 §

Skyldighet att tillhandahålla kanal och att sända meddelande

Den som förfogar över ett ledningsnät är skyldig att tillhandahålla en kanal för sändningar

av annat slag än en omedelbar och oförändrad återutsändning av ett televisionsprogram från företag eller enskild som till programnämnden anmält om sin avsikt att bedriva sådana sändningar. Programnämnden bestämmer vid behov hur sändningstiden ska fördelas mellan dem som önskar nyttja kanalen. Den som förfogar över ledningsnätet behöver inte i syfte att fullgöra distributionskyldigheten göra sådana förbättringar som ökar nätets distributionsförmåga och som kräver betydande ekonomiska investeringar.

Den som har erhållit tillstånd enligt 3 § och i den mån det är tekniskt möjligt, även den som är anmälningsskyldig enligt 3 §, är skyldig att på begäran av en myndighet sända ett meddelande till allmänheten, om därom är särskilt föreskrivet eller om det annars är av synnerligen viktigt allmänt intresse.

25 §

Inspelningsskyldighet

Den som bedriver radio- eller televisionsverksamhet ska ombesörja att varje utsänt program spelas in. Inspelningen ska bevaras i minst tjugo dagar från det att programmet sändes.

Skyldigheten att bevara inspelningen fortgår också efter att den i 1 mom. föreskrivna tiden löpt ut, om ett ärende som grundar sig på innehållet i ett program är föremål för förundersökning, åtalsprövning eller rättegång. Inspelningen får i detta fall utplånas först när det har blivit klart att åtal i ärendet inte kommer att väckas eller när ett yrkande som grundar sig på innehållet i ett program har avgjorts och avgörandet har vunnit laga kraft.

Den som bedriver radio- eller televisionsverksamhet är skyldig att utan kostnad bereda programnämnden och sakägare möjlighet att ta del av ett inspelat program.

Bestämmelserna i denna paragraf är inte tillämpliga i fråga om radiosändning som utgör en omedelbar och oförändrad återutsändning av en sändning som har sitt ursprung utanför landskapet.

26 §

Samarbete mellan myndigheter

Landskapsregeringen och programnämnden kan vid behov samarbeta med behörig myndighet i en EES-stat. I samarbetet kan ingå ett utbyte av information som har förvärvats med stöd av denna lag med behörig myndighet i en EES-stat.

5 kap.

Innehav av televisionsmottagare och avgiftsskyldighet

27 §

Anmälan av innehav av televisionsmottagare

En televisionsmottagare får innehas och användas av var och en. En televisionsmottagare får inte användas på sådant sätt att mottagning på andra platser störs.

Innehavare av en televisionsmottagare som är avgiftsskyldig för innehavet ska anmäla sitt innehav till landskapsregeringen. En anmälan ska göras innan en televisionsmottagare börjar användas. Anmälan om ibrukttagandet av en televisionsmottagare träder i kraft den dag som betraktas som ankomstdag för en handling enligt förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland eller vid en annan senare tidpunkt som användaren uppger. Anmälan ska göras skriftligen eller på annat av landskapsregeringen godkänt sätt.

I anmälan enligt 2 mom. ska anges

- 1) innehavarens namn och personbeteckning,
- 2) juridiska personers affärs- och samfundssignum,
- 3) adress,
- 4) antalet televisionsmottagare som innehas av fysiska och juridiska personer som bedriver inkvarteringsrörelse samt
- 5) andra uppgifter som behövs för att fastställa avgiftsskyldigheten och sköta övervakningen.

28 §

Avgift för innehav av televisionsmottagare

För innehav av en anordning som huvudsakligen är avsedd att användas som televisionsmottagare betalas en årlig avgift i enlighet med vad landskapsregeringen närmare bestämmer. Landskapsregeringen har härvid rätt att bestämma om befrielse från skyldigheten att betala avgift.

Landskapsregeringens beslut om en avgift för innehav av en televisionsmottagare samt om befrielse från skyldigheten att betala sådan ska publiceras i Ålands författningssamling.

De medel som har influtit i avgifter vilka ska erläggas enligt 1 mom. ska, sedan kostnaderna för uppbörden har avdragits, användas för att främja radio- och televisionsverksamhet där sändningsverksamheten bedrivs i ett markbundet elektroniskt kommunikationsnät som fungerar med hjälp av radiovågor som utbreder sig fritt.

När avgifterna enligt denna paragraf bestäms ska landskapslagen om grunderna för avgifter till landskapet iakttas.

29 §

Avgiftsskyldighetens upphörande

Avgiften ska betalas till dess att den avgiftsskyldige har anmält att det avgiftspliktiga innehavet har upphört och anmälan har kommit in till landskapsregeringen.

Om den avgiftsskyldige avlider upphör avgiftsskyldigheten per dödsdagen, om en anmälan kommer in till landskapsregeringen inom tre månader från dödsdagen.

30 §

Beslut om avgiftsskyldighet

Efter att en anmälan om innehav av televisionsmottagare enligt 27 § har kommit in till landskapsregeringen uppbär landskapsregeringen utan något separat beslut om avgiftsskyldighet en avgift för innehav av televisionsmottagare hos den fysiska eller juridiska person som har anmälts som innehavare.

På begäran av innehavaren av en televisionsmottagare eller om det har blivit uppenbart vid en kontroll att någon använder en televisionsmottagare som inte har anmälts enligt 27 § och oenighet råder huruvida avgiftsskyldighet föreligger fattar landskapsregeringen ett särskilt beslut om avgiftsskyldighet och om tidpunkten för när avgiften ska börja betalas.

På uppbörd av avgift för innehav av televisionsmottagare tillämpas i övrigt landskapslagen om grunderna för avgifter till landskapet.

31 §

Kontrollanter

Landskapsregeringen kan förordna särskilda kontrollanter för att övervaka att anmälningskyldigheten enligt 27 § verkställs.

Kontrollanten ska ha ett tjänstemärke vars utformning fastställs av landskapsregeringen. Märket ska medföras vid tjänsteutövning och visas upp vid behov eller på begäran.

I samband med en kontroll ska kontrollanten på begäran ges information om omständigheter som behövs vid uppbörden av avgiften.

6 kap.

Televisionsinnehavarregister

32 §

Allmänna principer

Landskapsregeringen får i ett register över innehavare av televisionsmottagare (televisionsinnehavarregister) utföra behandling av

personuppgifter för de ändamål som anges i 34 §.

Vid behandlingen av personuppgifter i televisionsinnehavarregistret gäller landskapslagen om behandling av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen, om inte något annat föreskrivs i detta kapitel.

33 §

Registeransvarig

Landskapsregeringen är registeransvarig för behandlingen av personuppgifter i televisionsinnehavarregistret.

34 §

Registerändamål

Personuppgifter får behandlas i televisionsinnehavarregistret för att tillhandhålla uppgifter för uppbörden av avgifter för innehav av televisionsmottagare och övervakningen av att denna lag följs.

35 §

Registerinnehåll

Televisionsinnehavarregistret får innehålla personuppgifter om dem som anmält sitt innehav av televisionsmottagare och om dem som har konstaterats ha brutit mot skyldigheten att anmäla sitt innehav samt om uppbörds- och betalningstransaktioner som gäller avgifter som uppbärs för användningen av en televisionsmottagare.

I televisionsinnehavarregistret får följande uppgifter införas

- 1) innehavarens namn,
- 2) personbeteckning och i fråga om juridiska personer dennes affärs- och samfundssignum,
- 3) adress,
- 4) hemkommun,
- 5) antalet televisionsmottagare som innehas och används av fysiska och juridiska personer som bedriver inkvarteringsrörelse samt
- 6) andra uppgifter som behövs för att fastställa avgiftsskyldigheten och sköta övervakningen.

36 §

Utlämnande av uppgifter

Personuppgifter ur televisionsinnehavarregistret får lämnas ut till polis- och åklagarmyndigheter samt domstolar om uppgifterna behövs för övervakningen av att denna lag iakttas. Uppgifter får även utlämnas till utsökningmyndigheter för indrivning av avgifter som inte har betalats inom föreskriven tid.

37 §

Skadestånd vid behandling av personuppgifter

Bestämmelserna i landskapslagen om behandling av personuppgifter inom landskaps- och kommunalförvaltningen om skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt detta kapitel.

7 kap. Programnämnd

38 §

Programnämndens uppgift och sammansättning

För granskning av ett program som förekommit i en radio- eller televisionssändning eller i beställ-tv och för vissa andra i denna lag angivna uppgifter finns programnämnden. Landskapsregeringen kan anförtro programnämnden även andra än i denna lag uttryckligen förutsatta uppgifter vilka lämpligen kan handhas av nämnden.

Landskapsregeringen tillsätter programnämnden. Nämnden består av en ordförande och en viceordförande samt minst tre och högst fem övriga medlemmar. Nämndens mandattid är fyra år. Ordföranden ska ha en inom juridisk fakultet vid universitet eller därmed jämförbar högskola, som är erkänd av nationell utbildningsmyndighet, avlagd examen som motsvarar minst fyra års heltidsstudier.

Landskapsregeringen kan skilja programnämnden eller en medlem i nämnden från uppdraget innan mandattiden gått ut. Om en medlem skiljs från sitt uppdrag eller avlider ska en ny medlem utses för den återstående mandattiden. Landskapsregeringen beslutar om det arvode som ska tillkomma den som innehar ett uppdrag i nämnden.

39 §

Programnämndens sammanträden

Programnämnden sammanträder på kallelse av ordföranden eller vid förfall för ordföranden på kallelse av viceordföranden.

Programnämnden är beslutför då ordföranden eller viceordföranden och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Viceordföranden handhar ordförandens uppgifter vid jäv eller annat förfall för denna. Beslut fattas med enkel majoritet. Faller rösterna lika avgör ordförandens röst.

Vid programnämndens sammanträden förs protokoll som justeras på sätt som programnämnden bestämmer.

Om beslutsfattandet i programnämnden i övrigt gäller i tillämpliga delar de bestämmel-

ser som gäller beslutsfattandet i landskapsregeringen.

8 kap.

Påföljder, straff och besvär

40 §

Påföljder vid överträdelser av programreglerna

Finner programnämnden att ett program som har förekommit i en radio- eller televisionssändning eller i beställ-tv strider mot lag ska den som bedriver sändningsverksamheten tilldelas en anmärkning. Ett beslut om anmärkning ska offentliggöras på åtgärd av den som har tilldelats anmärkningarna. Har den som bedriver sändningsverksamhet under samma kalenderår tilldelats minst tre anmärkningar eller är en enskild överträdelse att betrakta som synnerligen grov, kan nämnden utfärda ett sändningsförbud för en viss tid. Ett beslut om sändningsförbud får fattas endast när omständigheterna klart ger vid handen att en anmärkning inte är ett tillräckligt medel för att förmå den som bedriver sändningsverksamheten att rätta sig.

41 §

Påföljder vid försummelse att betala avgift

Den som inte har betalt i denna lag avsedd avgift inom utsatt tid eller som har låtit bli att anmäla innehav av televisionsmottagare är skyldig att förutom avgiften betala en dröjningsmålsavgift i enlighet med vad landskapsregeringen bestämmer. När avgifterna enligt denna paragraf bestäms ska landskapslagen om grunderna för avgifter till landskapet iakttagas i tillämpliga delar.

Avgifter som inte har betalats inom utsatt tid får drivas in utan dom eller beslut på det sätt som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (FFS 706/2007).

42 §

Straffbestämmelser och tvångsmedel

Den som utövar verksamhet som innefattar en radio- eller televisionssändning utan tillstånd eller överträder ett sändningsförbud ska dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller den som innehar den sändare vilken har använts vid överträdelser. Kan han eller hon göra sannolikt att han eller hon inte har haft möjlighet att förhindra överträdelserna, ska straff dock inte utdömas.

Den som har låtit bli att anmäla en verksamhet eller innehav av ett ledningsnät enligt bestämmelserna i 3 § ska dömas till böter.

I fråga om straff för lämnande av oriktiga personuppgifter ska iakttas vad som bestäms i 16 kap. 5 § strafflagen (FFS 39/1889).

I landskapet ska bestämmelserna i 24 kap. 8 § i strafflagen om brott mot spridande av information som kränker privatlivet tillämpas i den lydelse bestämmelsen har när denna lag träder i kraft. Ändringar av 24 kap. 8 § i strafflagen ska tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket.

På programnämndens framställning kan landskapsregeringen vid vite tvinga den som vägrar att fullgöra skyldighet som åvilar honom eller henne enligt 24 § att upphöra med sin tredska.

43 § *Besvär*

Ett beslut som programnämnden har fattat med stöd av denna lag får överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.

Besvär över lagligheten av landskapsregeringens beslut enligt denna lag får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

9 kap. Ikraftträdelse- och övergångsbestäm- melser

44 § *Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 1 december 2011. Genom denna lag upphävs

1) landskapslagen (1993:117) om rundradioverksamhet,

2) landskapslagen (1993:53) om kabelsändningar till allmänheten,

3) 5 § och 6 § 2 mom. i radioansvarighetslagen (FFS 219/1971) samt 4, 5 och 6 §§ i radioansvarighetsförordningen (FFS 621/1971) i den lydelse som tidigare har varit gällande jämlikt 71 § självstyrelselagen samt

4) 27 kap. 3a § i strafflagen i den lydelse som tidigare har varit gällande jämlikt 71 § självstyrelselagen.

Mariehamn den 20 oktober 2011

VIVEKA ERIKSSON
lantråd

45 §

Övergångsbestämmelse

Den som har ett tillstånd att utöva verksamhet som innefattar rundradiosändning med stöd av landskapslagen om rundradioverksamhet får med stöd av tillståndet fortsätta att utöva verksamhet som innefattar radio- eller televisionssändningar under tillståndets giltighetstid. På sådant tillstånd tillämpas bestämmelserna i denna lag.

Den som har anmält sitt innehav av kabelnät eller sin kabelsändningsverksamhet med stöd av landskapslagen om kabelsändningar till allmänheten och som fortfarande förfogar över ledningsnät där det bedrivs sändningar på vilka denna lag är tillämplig eller som önskar fortsätta med verksamhet för vilket det krävs anmälan enligt denna lag, ska anmäla sitt innehav eller sin verksamhet enligt 3 § senast sex månader efter det att denna lag har trätt i kraft.

Den som innehar en televisionsmottagare när denna lag träder ikraft och som har anmält sitt innehav med stöd av landskapslagen om rundradioverksamhet anses ha gjort en anmälan enligt 27 §.

Den som har betalt avgift för innehav av televisionsmottagare med stöd av landskapslagen om rundradioverksamhet är inte skyldig att betala avgift för innehav av televisionsmottagare enligt denna lag förrän avgiftsperioden för den betalda avgiften har löpt ut. Vid bestämmandet av avgiften för den första avgiftsperioden enligt denna lag ska landskapsregeringen beakta om avgiften avser tid för vilken avgift för innehav av televisionsmottagare har betalats enligt landskapslagen om rundradioverksamhet.

Programnämnd som har tillsatts av landskapsregeringen innan denna lag har trätt i kraft fortsätter sin verksamhet tills mandatiden har löpt ut.

På förvaltningsärenden som har inlett före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande. På ärenden som har återförvisats för ny behandling tillämpas dock bestämmelserna i denna lag.

Roger Eriksson
föredragande minister